

Posudek diplomové práce

vedoucí práce oponent

Autor: Mgr. David Jeřábek	Číslo studenta: 28923630
Název práce: Administrative activities in Raneferef's pyramid complex according to the evidence of seal impressions Správní aktivity v Raneferefově pyramidovém komplexu podle svědectví pečetních otisků	
Rozsah: 100 stran celkem, z toho: 94 stran textu, 5 stran bibliografie, 18 stran příloh + 1 rozsáhlá vložená tabulka	
Posudek vypracoval: doc. PhDr. Hana Vymazalová, Ph.D. (vedoucí práce)	

Stručné souhrnné hodnocení práce

(Téma, členění, logická návaznost myšlenek a/nebo argumentace, kritický přístup k předmětu práce)

Předložená práce s názvem *Administrative activities in Raneferef's pyramid complex according to the evidence of seal impressions* se věnuje zkoumání souboru fragmentů uzávěrů (kretul) s otisky pečetí, jež byly nalezeny na československých výzkumech vedených prof. M. Vernerem v pyramidovém komplexu panovníka Raneferefa v 80. letech 20. století. Autor vychází z předchozí práce prof. Vernera a dále na ni navazuje a rozvíjí ji s využitím poznatků a přístupů publikovaných v posledních letech.

Vzhledem k rozsáhlosti souboru se autor v rámci předložené práce omezil na kretuly z Raneferefova pyramidového komplexu, jež jsou uloženy ve sbírkách Náprstkova muzea v Praze, zatímco druhou část souboru v Egyptském muzeu v Káhiře plánuje zpracovat v rámci své doktorské práce. Předložená práce byla vypracována v anglickém jazyce, což autorovi umožnilo konzultovat své dílčí výsledky nejen s odborníky v ČEgÚ, ale také se zahraničními kolegy.

Autor dokázal formulovat konkrétní vědecké otázky, prokazuje hlubokou znalost dané problematiky a prezentuje téma systematicky a podrobně. Své myšlenky formuluje sice někdy poněkud složitěji, avšak dokládá schopnost přesvědčivě argumentovat. Přestože překládá pouze dílčí analýzy určené k dalšímu rozpracování, podařilo se mu na zvoleném korpusu přesvědčivě doložit ohromný potenciál takto podrobného studia kretul s otisky, který snad v následujícím doktorském studiu ještě zásadně prohloubí.

Práce splňuje požadavky kladené na magisterskou práci, a proto ji doporučuji k obhajobě s hodnocením výborně.

I. Formální kritéria

	výborně	velmi dobře	dobře	dostatečně	nedostatečně
Vědecký aparát					
Jednotnost citací, bibliografie a poznámkového aparátu	☒	☐	☐	☐	☐
Citování použitých cizích myšlenek (dobrá vědecká praxe)	☒	☐	☐	☐	☐
Formální stavba práce					
Obsahové členění	☒	☐	☐	☐	☐
Formální členění (Obsah, nadpisy apod.)	☒	☐	☐	☐	☐
Popisky k tabulkám a obrázkům	☐	☒	☐	☐	☐
Jazyk					
Stručnost a srozumitelnost	☒	☐	☐	☐	☐
Ortografie, gramatika, diakritika	☒	☐	☐	☐	☐
Odborná terminologie	☒	☐	☐	☐	☐
Vzhled a přehlednost					
Layout, písmo	☒	☐	☐	☐	☐
Výběr a kvalita obrázků a dalších příloh (včetně tabulek a grafů)	☒	☐	☐	☐	☐

Komentář k formální stránce práce

Členění předložené práce do kapitol je zřejmé, formální stránka práce je jednotná a přehledná. Odkazy na literaturu a internetové zdroje jsou užívány hojně a vhodně a dodržují jednotnou formu, kdy jsou kratší odkazy vkládány přímo do textu a podrobnější poznámky do poznámek pod čarou. Jen výjimečně lze objevit formální nejednotnost citací (např. s. 11 Engel and Müller 2000, avšak Posener-Krieger, Verner, Vymazalová 2006), což však nijak nesnižuje význam samotného textu. Popisky k obrázkům jsou jednotné, u obrázků jsou uváděny zdroje ilustrací kromě těch, které pořídil sám autor.

II. Obsahové hodnocení

	výborně	velmi dobře	dobře	dostatečně	nedostatečně
Struktura a členění práce					
Přehled předchozího bádání (popř. teoretické pozadí)	☒	☐	☐	☐	☐
Logická struktura textu a jeho provázanost	☒	☐	☐	☐	☐
Preciznost argumentace	☒	☐	☐	☐	☐
Práce s literaturou					
Rešerše a výběr odborné literatury	☒	☐	☐	☐	☐
Zohlednění relevantní literatury v argumentaci	☒	☐	☐	☐	☐
Kritické zhodnocení odborné literatury	☒	☐	☐	☐	☐
Metodologie					
Formulace otázek a hypotéz	☒	☐	☐	☐	☐
Výběr pramenů	☒	☐	☐	☐	☐
Transparentnost kritérií výběru pramenů	☒	☐	☐	☐	☐
Přiznání možností a hranic práce s materiálem	☒	☐	☐	☐	☐
Výsledky					
Jasná stavba hypotéz	☒	☐	☐	☐	☐
Zdůvodnění hypotéz	☒	☐	☐	☐	☐
Začlenění do stavu bádání	☒	☐	☐	☐	☐

Komentář k obsahovému hodnocení

Předložená práce je jasně definovaná a pojednává o tématu, jež rozsahem přesahuje diplomovou práci, což vedlo autora ke zcela vhodnému omezení zkoumaného korpusu. Zpracování tématu je ucelené a velmi podrobné, a je zasazeno nejen do kontextu současného egyptologického zkoumání s přihlédnutím ke zpracovaným a publikovaným korpusům ze Staré říše, tak i do širšího kontextu starověkého Předního východu a východního Středomoří. Jeho znalost a porozumění aktuálnímu vývoji ve výzkumu byly pro předloženou práci rozhodně přínosem. Struktura práce je srozumitelná a logicky uspořádaná.

Autor rozpracoval vlastní typologii pečeti i uzávěrů s otisky, kterou přizpůsobil korpusu z Raneferefova pyramidového komplexu (odd. 1.4). Tuto typologii navíc lze v budoucnu dále rozvíjet a dopracovávat s postupujícím zpracováním té části materiálu, jež se nachází ve sbírkách Egyptského muzea v Káhiře. Ve svém zpracování otisků pečeti navazuje na práci prof. M. Venera, jež jej k tomuto tématu inspirovala (viz s. 14) a kterou dále rozvíjí. Velkého ocenění zaslouží vytvoření vlastní metodologie dokumentace a zkoumání uzávěrů a otisků (Kapitola 2), kterou bylo třeba navíc přizpůsobit podmínkám Náprstkova muzea (zejména časové omezení, možnost pořizování a využívání fotodokumentace, atp). Kromě důkladného popisu metodologie autor rovněž zmiňuje ty cesty, jimiž se v rámci předložené práce nevydal (např. zkoumání otisků prstů, fotogrametrie) a vyhodnocuje, které z nich plánuje uskutečnit v budoucnu (např. CT skenování vybraných uzávěrů).

Práce zahrnuje všechny fragmenty uzávěrů s otisky uložené dnes ve sbírkách Náprstkova muzea a tento set představuje asi 38% všech těchto nálezů z Raneferefova pyramidového komplexu. Tento soubor lze považovat za reprezentativní vzorek všech částí zádušního chrámu, kromě hypostylu a okolních skladů v jihozápadní části chrámu, kde je soubor v NpM zastoupen výrazně méně. Autor specifikuje řadu elementů, na něž během svého zkoumání zaměřoval pozornost, a jež byly následně nástrojem jeho další analýzy (odd. 2.2). Tyto elementy zahrnují tituly, názvy míst a institucí, božská jména a epiteta, ikonografické elementy včetně podoby *serechů*, atp. Pozornost je zde věnována také neformálním vzorům. Z již zdokumentovaných uzávěrů s otisky posléze autor vybírá typologicky významné kusy a dále je popisuje a rozebírá jejich potenciál (odd. 2.3).

Ve 3. kapitole autor shrnuje prozatímni výsledky svých analýz. Cílem je propojit informace získané z otisku pečeti na jedné straně s otiskem materiálu na zadní straně téhož uzávěru, a následně je vyhodnotit v kontextu nálezových okolností předmětu. Autor připouští, že úplná analýza přesahuje předloženou diplomovou práci a zaměřuje se na dílčí body, jež k této složitější analýze povedou, a to: 1. distribuce podle typu, 2. distribuce podle otisků, 3. podrobná analýza distribuce obecně. Přehledné tabulky doprovázejí textovou analýzu, avšak bylo by vhodné je opatřit popiskami, jež by čtenáři usnadnily orientaci (zejména tabulka na s. 57). V závěru jednotlivých oddílů (3.2, 3.3) by bylo vhodné přidat stručné shrnutí, jež by prezentovalo dílčí výsledek příslušného oddílu textu.

Velice zajímavý je oddíl rekonstruující teoretické pečeti a jejich distribuci v zádušním chrámu (odd. 3.4). Zde se ukazuje, že například pečeť se vzorem „*anch-was-anch*“ v *serechu* v korpusu NpM pochází výhradně ze Svatyně nože, otisky „*chancy bull*“ a „*serekh parade*“ ze skladu CR v severozápadní části chrámu, pečeť kněze Rea a Hathory pochází ze vstupní místnosti XJ, zatímco otisky držitele pečeti jemných obětí se nacházely v intimní části chrámu. Samostatnou studii by zasloužily poslední zmíněné otisky pečeti, jež navíc nesou jméno krále Rachefa a jež byly nalezeny na šesti (či osmi) fragmentech uzávěrů. Jak autor správně uvádí (s. 74, 79), předložené předběžné výsledky je třeba konfrontovat s materiálem uloženým v Egyptském muzeu v Káhiře, který tak může potvrdit nebo vyvrátit specifické nálezové okolnosti jednotlivých identifikovaných pečetních vzorů.

V závěru (odd. 3.8) autor shrnuje své dosavadní výsledky a rovněž nastiňuje, kam bude směřovat jeho úsilí v budoucnu. Autor připouští, že v rámci své práce neprovádí srovnání dílčích výsledků svých analýz s doklady archeologickými, architekturou chrámu ani s papyrovými archivy. Snad škoda, že se o takto ucelené vyhodnocení nepokusil u alespoň jednoho vybraného souboru uzávěrů (např. vícenásobné otisky ze skladu CR).

Autor svou práci doplnil přílohou s barevnými fotografiemi vybraných fragmentů uzávěrů, a to podle možností NpM, a rovněž rozsáhlou tabulkou, jež dokládá jeho velice systematický přístup a smysl pro detail.

Autor práce přistoupil k tématu zodpovědně, pořídil vlastní dokumentaci materiálu a následně jej podrobně představil a zhodnotil. Během přípravy práce opakovaně konzultoval svůj postup, zohledňoval návrhy vedoucí práce a rovněž konzultoval s odborníky ze zahraničí (např. Ali Witsell). Při zpracování tématu využíval dostupnou literaturu nejen z oblasti egyptologického bádání, ale také širokou škálu prací pojednávajících o výzkumech v oblasti starověkého východního Středomoří a Předního východu. Jedinou výtkou by mohlo být, že autor vzhledem ke svým velmi širokým zájmům, ale také charakteru zpracovávaného materiálu ne zcela dokázal odhadnout časovou náročnost jednotlivých částí zpracování, což vyústilo v celkovou větší časovou náročnost přípravy celé diplomové práce.

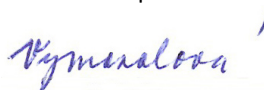
Autor prokázal schopnost orientovat se v tématu, dohledat prameny a podrobně je prozkoumat, formulovat problém, rozvrhnout logickou strukturu práce, provést vlastní částečnou analýzu a promyslet další postup prací pro zpracování většího korpusu materiálu v Egyptském muzeu v Káhiře.

Celkový závěr: Práce splňuje požadavky kladené na diplomovou práci, a proto ji doporučuji k obhajobě s hodnocením výborně.

Hodnocení:¹ výborně

Datum 11.1.2018

Podpis

¹ Škála: výborně – velmi dobře – dobře – neprospěl